

Jas

Chapter 3

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα.
Sampun kathah guru dadosa sadhèrèk kula, mangertosi bilih langkung-ageng pangadilan badhé-nampi.
[G3361](#) [G4183](#) [G1320](#) [G1096](#) [G0080](#) [G1473](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3173](#)
[G2917](#) [G2983](#)

He para sadulurku, panunggalanmu aja akeh kang padha dadi guru, jalaran kita padha sumurup, manawa kita dadi guru, bakal padha diadili kalawan ukuran kang luwih abot.

2 πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἶ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὄλον τὸ σώμα.
kathah amargi kesandhung kita-sedayaya. manawi sinten ing pangandika mboten kesandhung, punika sampurna tiyang-jaler, saged ngendhalèni ugi sedaya kang badan.
[G4183](#) [G1063](#) [G4417](#) [G0537](#) [G1487](#) [G5100](#) [G1722](#) [G3056](#) [G3756](#)
[G4417](#) [G3778](#) [G5046](#) [G0435](#) [G1415](#) [G5468](#) [G2532](#) [G3650](#) [G3588](#)
[G4983](#)

Amarga kita kabeh padha kaluputan ing prakara akeh, sing sapa ora kaluputan ing tetembungane, iku wong sampurna, wis bisa ngereh marang saranduning badane kabeh.

3 εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα μάλλομεν, εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὄλον τὸ σώμα μάσασθαι, supados kang manut piyambakipun kita, ugi sedaya kang badan.
manawi nanging, saking-kang jaran kang kendali dhateng kang tutuk piyambakipun ngarahaken.
[G1487](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2462](#) [G3588](#) [G5469](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4750](#)
[G0906](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3982](#) [G0846](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3650](#) [G3588](#) [G4983](#)
[G0846](#) [G3329](#)

Lah ta jaran iku padha kita etrapi kendhali ing cangkeme, satemah manut marang kita, kita bisa ngendhaleni badane kabeh.

4 ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἔλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἢ ὀρμὴ λαυόμενα, dipunarahaken déning alit-sanget kemudhi, pundi kang perénginan sakaling-kang kang-ngarahaken kepéngin.
[G3708](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4143](#) [G5082](#) [G1510](#) [G2532](#) [G5259](#) [G0417](#) [G4642](#)
[G1643](#) [G3329](#) [G5259](#) [G1646](#) [G4079](#) [G3699](#) [G3588](#) [G3730](#)
[G3588](#) [G2116](#) [G1014](#)

Lan maneh coba pikiren bae, prau-prau kapal sanadyan gedhe banget sarta disurung ing angin kang banter, ewasamono kena kainger-ingerake sarana kemudhi kang cilik banget, manut ing sakarepe jurumudhine.

5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν, καὶ μεγάλα
makaten ugi kang ilat alit péranganing–badan punika, lan ageng
[G3779](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1100](#) [G3398](#) [G3196](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3173](#)

αὐχεῖ. ἰδοῦ, ἡλικὸν πῦρ, ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει;
gumunggung. lah, semanten geni, semanten alas murub;
[G3166](#) [G3708](#) [G2245](#) [G4442](#) [G2245](#) [G5208](#) [G0381](#)

Mangkono uga ilat, sanadyan dadi perangane badan kang cilik, ewadene bisa ngumukake prakara-prakara kang gedhe. Lah, geni iku sanadyan mung sapelik bisa ngobong alas kang gedhe.

6 καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, ἡ γλῶσσα
lan kang ilat geni, kang donya saking–kang duraka. kang ilat
[G2532](#) [G3588](#) [G1100](#) [G4442](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3588](#) [G0093](#) [G3588](#) [G1100](#)

καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ
dipunpasang ing kang péranganing–badan kita, kang kang–ngregedi sedaya kang
[G2525](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3196](#) [G1473](#) [G3588](#) [G4695](#) [G3650](#) [G3588](#)

σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη
badan, lan murubaken kang rodha saking–kang lair, lan dipunmurub
[G4983](#) [G2532](#) [G5394](#) [G3588](#) [G5164](#) [G3588](#) [G1078](#) [G2532](#) [G5394](#)

ὑπὸ τῆς γενένης.
déning kang nraka.
[G5259](#) [G3588](#) [G1067](#)

Ilat iku iya geni, prasasat jagading kadurakan sarta dununge ana ing antarane peranganing badan kita, dadi sawijining perangan kang bisa ngregedi badan sakojur sarta bisa ngobong rodhaning urip kita, dene ilat iku dhewe kasaladan dening geni naraka.

7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἔρπετων τε καὶ
saben amargi sipat sato–kéwan ugi lan peksi, rumangkang ugi lan
[G3956](#) [G1063](#) [G5449](#) [G2342](#) [G5037](#) [G2532](#) [G4071](#) [G2062](#) [G5037](#) [G2532](#)

ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ;
seganten, kajinakaken lan sampun–kajinakaken déning–kang sipat kang manungsa;
[G1724](#) [G1150](#) [G2532](#) [G1150](#) [G3588](#) [G5449](#) [G3588](#) [G0442](#)

Mungguh sakabehing buron alas, manuk, sarta kewan rumangkang lan kang ana ing sagara, iku kadadekake tutut lan wis kalakon didadekake tutut dening manungsa,

8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων;
kang nanging ilat mboten–sinten ηjinakaken saged saking–manungsa;
[G3588](#) [G1161](#) [G1100](#) [G3762](#) [G1150](#) [G1410](#) [G0444](#)

ἀκατάστατον κακόν, μεστή ἰοῦ θανατηφόρου.
mboten–tetep piawon, kebak wisa matèni.
[G0182](#) [G2556](#) [G3324](#) [G2447](#) [G2287](#)

nanging ora ana wong kang bisa gawe tututing ilat; iku piala kang kaya kewan galak, ora kena dikendhaleni sarta kebak wisa kang neniwasi.

- 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ
 ing punika kita-mberkahi kang Gusti lan Rama, lan ing punika
[G1722](#) [G0846](#) [G2127](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3962](#) [G2532](#) [G1722](#) [G0846](#)
- καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ
 kita-ngipat-ipati kang manungsa, kang miturut gambaran saking-Gusti Allah
[G2672](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3588](#) [G2596](#) [G3669](#) [G2316](#)
- γεγονότας.
 kang-kadamel.
[G1096](#)

Kalawan ilat kita memuji marang Gusti Allah, Rama kita, sarta kalawan ilat kita nyupatani manungsa, kang katitahake manut citraning Allah,

- 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ κρί,
 saking kang sami tutuk medal berkah lan ipat-ipat. mboten pantes,
[G1537](#) [G3588](#) [G0846](#) [G4750](#) [G1831](#) [G2129](#) [G2532](#) [G2671](#) [G3756](#) [G5534](#)
- ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι.
 sadhèrèk kula, bab-punika makaten dados.
[G0080](#) [G1473](#) [G3778](#) [G3779](#) [G1096](#)

cangkem siji metokake berkah lan ipat-ipat. Bab iki, para sadulurku ora kena mangkono.

- 11 μήτι ἢ πηγή ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς, βρύει τὸ γλυκὺ καὶ
 runapa kang tuk saking kang sami bolongan, ngedalaken kang manis lan
[G3385](#) [G3588](#) [G4077](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0846](#) [G3692](#) [G1032](#) [G3588](#) [G1099](#) [G2532](#)
- τὸ πικρόν?
 kang pait?
[G3588](#) [G4089](#)

Apa ana sumber kang metokake banyu tawa lan pait saka tuk siji?

- 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι? ἢ ἄμπελος
 runapa-saged, saged sadhèrèk kula, wit-ara zaitun nuwuhaken? utawi wit-anggur
[G3361](#) [G1410](#) [G0080](#) [G1473](#) [G4808](#) [G1636](#) [G4160](#) [G2228](#) [G0288](#)
- σῦκα? οὐτε ἄλυκόν, γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
 woh-ara? ugi-mboten asin, manis nuwuhaken toya.
[G4810](#) [G3777](#) [G0252](#) [G1099](#) [G4160](#) [G5204](#)

Para sadulurku, wit anjir apa iya bisa metu wohe jaitun utawa wit anggur metu wohe anjir? Mangkono uga sumber banyu asin ora bisa metokake banyu tawa.

- 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς
 Sinten wicaksana lan ngerti ing panjenengan? tuduhna saking kang sae
[G5101](#) [G4680](#) [G2532](#) [G1990](#) [G1722](#) [G4771](#) [G1166](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2570](#)
- ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν πραῦτητι σοφίας;
 kalakuan kang pakaryan piyambakipun, ing kalembutan kawicaksanan;
[G0391](#) [G3588](#) [G2041](#) [G0846](#) [G1722](#) [G4240](#) [G4678](#)

Sapa panunggalanmu kang wicaksana sarta limpad ing budi? Iku nuduhna panggawene uripe kang utama kalawan kawicaksanan, kang tuwuh saka budi sareh.

- 14 εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ
 manawi nanging kerī pait gadhah, lan padu ing kang manah
[G1487](#) [G1161](#) [G2205](#) [G4089](#) [G2192](#) [G2532](#) [G2052](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2588](#)
- ύμῶν, μὴ κατακαυῶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας.
 panjenengan, sampun gumunggung lan goroh nglawan kang kayekten.
[G4771](#) [G3361](#) [G2620](#) [G2532](#) [G5574](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0225](#)

Manawa sajroning atimu kowe padha nduweni rasa meri sarta mung mikir marang awakmu dhewe, kowe aja padha gumunggung sarta aja goroh nyulayani kayekten!

- 15 οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ
 mboten punika punika kang kawicaksanan saking-nginggil kang-tumurun, nanging
[G3756](#) [G1510](#) [G3778](#) [G3588](#) [G4678](#) [G0509](#) [G2718](#) [G0235](#)
- ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης.
 kadonyan, kadagingan, setan-an.
[G1919](#) [G5591](#) [G1141](#)

Iku dudu kawicaksanan kang tumurun saka ing ngaluhur, nanging saka ing donya, saka ing hawa-nepsuning manungsa, saka setan-setan.

- 16 ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
 pundi amargi kerī lan padu, ing-ngriku kacau lan saben awon
[G3699](#) [G1063](#) [G2205](#) [G2532](#) [G2052](#) [G1563](#) [G0181](#) [G2532](#) [G3956](#) [G5337](#)
- πρᾶγμα.
 prekawis.
[G4229](#)

Sabab ing ngendi ana kameren sarta sipat mung mikir awake dhewe, ing kono ana rerusuh sarta sarupane panggawe ala.

- 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία, πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα
 kang nanging saking-nginggil kawicaksanan, pisanan sanget murni punika, lajeng
[G3588](#) [G1161](#) [G0509](#) [G4678](#) [G4412](#) [G3303](#) [G0053](#) [G1510](#) [G1899](#)
- εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος,
 tentrem, sarèh, gampang-diajak, kebak kawelasan lan woh sae, tanpa-pilih,
[G1516](#) [G1933](#) [G2138](#) [G3324](#) [G1656](#) [G2532](#) [G2590](#) [G0018](#) [G0087](#)
- ἀνυπόκριτος.
 tanpa-lamis.
[G0505](#)

Balik kawicaksanan kang saka ing ngaluhur, iku kang dhisik dhewe murni, sabanjure dhemen rukun, sumlondhoh, mbangun turut, sugih kawelasan sarta woh-woh kang becik, ora ilon-ilonen sarta ora lamis.

- 18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται, τοῖς ποιοῦσιν
 woh nanging kabeneran ing tentrem dipunsebar, déning-kang kang-nindakaken
[G2590](#) [G1161](#) [G1343](#) [G1722](#) [G1515](#) [G4687](#) [G3588](#) [G4160](#)
- εἰρήνην.
 tentrem.
[G1515](#)

Sarta mungguh wohing kayekten iku kasebarake sajrone tata rukun tumrap wong-wong kang olah tata rukun.